

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2010**

Wstęp

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tego zjawiska oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Posługując się wynikami polskich badań społecznych, liczbę uzależnionych w Polsce można szacować na ok. 700-900 tyś, zaś osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na ok. 2,5 – 4 mln.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących nałogowo, ale też wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych takich jak: zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Trudno wyliczalne są straty w sferze psychologicznej i emocjonalnej, dotyczące szczególnie rodzin, w których występuje problem alkoholizmu. W ostatnich latach plagą okazują się być nietrzeźwi kierowcy, którzy są sprawcami co 10 wypadku w Polsce, Policja każdego dnia zatrzymuje ok. 250 nietrzeźwych kierowców, w 2008 r. nietrzeźwi kierowcy spowodowali 3529 wypadków w których zginęło 427 osób. Statystyki są zatrważające i niestety nie

oderwane od rzeczywistości w wiejskich gminach.

Nie ulega wątpliwości, że podstawowym środowiskiem, w którym powinny być prowadzone działania zapobiegające powstawaniu problemów alkoholowych, jest samorząd gminny, bo chociaż problemy związane z alkoholem mają charakter uniwersalny, to cechuje je wyraźne zróżnicowanie lokalne. Dlatego każdy program musi być opracowany indywidualnie przez dany samorząd i uwzględniać jego lokalne warunki: potrzeby, problemy i zasoby. Z tego względu działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony administracji samorządowej.

Rozmiary szkód mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę wobec alkoholizmu i problemów z nim związanych. Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 26 października 1982r (wraz z późniejszymi nowelizacjami) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ten akt prawny stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Ustawodawca wskazuje również zadania, jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o zapobieganiu narkomanii.

Próba podjęcia celowych, zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie jest z kolei ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6.06.1997r. – Kodeks karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz

inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”.

To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, niktynizmu i przemocy w rodzinie. Program ukierunkowany jest trzy stopniowo, czyli na rozwiązanie obecnych problemów i zapobieganie powstawaniu nowych, a przede wszystkim na profilaktykę.

Podstawa prawna

- 1) ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.);
- 2) ustawa o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.);
- 3) ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493);
- 4) ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.);
- 5) Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006 –2010;
- 6) rekomendacje PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2010 roku.

I. Diagnoza stanu uzależnień oraz przemocy w rodzinie na terenie Gminy Gruta w nawiązaniu do ewaluacji zakładanych celów programu w 2009 r.

1. Partnerzy biorący udział w diagnozie problemów uzależnień.

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grucie
- Posterunek Policji w Grucie

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grucie
- Punkt Konsultacyjny w Grucie
- Gimnazjum w Grucie
- Psycholog dziecięcy

2. Diagnoza obecnego stanu uzależnień oraz przemocy w rodzinie w nawiązaniu do ewaluacji zakładanych celów programu w 2009 r.

Rosnąca skala zagrożeń społecznych takich jak alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość jest istotną miarą stanu zdrowia społeczeństwa. Aby móc aktywnie przeciwdziałać zagrożeniom cywilizacyjnym i społecznym konieczna jest diagnoza istniejącego stanu.

Gmina Gruta jest gminą typowo rolniczą, zamieszkuje w niej 6721 mieszkańców. Na dzień 27.11.2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu jest zarejestrowanych 580 osób bezrobotnych. Na terenie gminy funkcjonuje 6 szkół podstawowych, 1 gimnazjum i 1 przedszkole, do których uczęszcza łącznie 833 dzieci. Na podstawie informacji z Izby Wytrzeźwień w Grudziądzu w (I – III kw. 2009r) wynika, iż doprowadzono tam 23 osób, jest to niestety wynik większy niż w roku ubiegłym. Z informacji uzyskanych z posterunku Policji w Grucie wynika, iż Policja w tym roku zatrzymała jedną osobę za handel narkotykami, co w roku ubiegłym nie miało miejsca. Policja odnotowała 39 interwencji domowych, w 13 rodzinach wprowadzono procedurę „Niebieskiej Karty”. Policja zatrzymała 42 nietrzeźwych kierowców, ponadto dzięki wzmożonym kontrolom punktów sprzedaży alkoholu znacznie zmniejszyła się liczba osób spożywających alkohol w miejscach niedozwolonych. Statystyki w porównaniu z rokiem ubiegłym są niepokojące, szczególnie w przypadku liczby przestępstw drogowych, dlatego też na rok 2010 zaplanowano intensywniejsze działania profilaktyczne skierowane do kierowców. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w

Grucie przeprowadził 17 wywiadów środowiskowych na podstawie których stwierdzono przemoc w rodzinie, a w 53 rodzinach przynajmniej jedna osoba nadużywa alkoholu. W styczniu jedna kobieta z dziećmi została umieszczona w Ośrodku Interwencji Kryzysowej ze względu na przemoc w rodzinie. GOPS wystąpił z trzema wnioskami do Prokuratury Rejonowej w Grudziądzu o objęcie przymusowym leczeniem odwykowym, w dwóch przypadkach sąd podjął decyzje o zastosowaniu stacjonarnego leczenia w zakładzie zamkniętym, jedna sprawa jest w toku. W gminie działa jeden punkt konsultacyjny w Grucie, punkt w Mełnie w styczniu 2009 r. został zamknięty ze względu na małą efektywność (częsta nieobecność konsultanta, niewielka ilość beneficjentów). W Punkcie konsultacyjnym w Grucie w okresie od stycznia do listopada 2009 odbyło się 48 spotkań i wzięło w nich udział 236 osób, w tym 23 kobiet, jest to więcej o 48 osób w porównaniu z ubr., średnio na każdym spotkaniu było 5-6 osób. Do Punktu uczęszczały głównie osoby przebywające w Izbie Wyrzeźwień, miały konflikt z prawem, nadużywały alkoholu, wszczynały awantury domowe oraz otrzymały postanowienia sądowe o przymusowym uczestnictwie w terapii. Udzielono również porad terapeutycznych i prawnych 6 kobietom, w których rodzinach mężowie lub synowie nadużywają alkoholu. W punkcie w Grucie realizowany jest również program HARM REDUKTION – zmniejszenie szkodliwości picia przy współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby z kartą GOPS zgłaszają się na terapię i biorą udział w 12 spotkaniach tematycznych. Tematami tych spotkań są: istota choroby alkoholowej, mity i fakty na temat alkoholu, psychologiczne i biologiczne aspekty uzależnienia, straty i korzyści z picia alkoholu, bezsilność itd. Czynny udział w terapii jest warunkiem otrzymania pomocy. W konsultacjach w Grucie uczestniczy coraz więcej osób biorąc pod uwagę rok ubiegły.

Zgodnie z założeniami programu na mijający rok 2009 r. skierowano intensywniejsze działania profilaktyczne i propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży szczególnie w zakresie uzależnień od środków odurzających. Sądząc po danych z Posterunku Policji w Grucie działania te były jak najbardziej słuszne, gdyż problem sprzedaży i handlu narkotykami coraz bardziej dotyka naszej gminy, nie są to jeszcze dane alarmujące jednak wymagają intensywniejszych działań w tym kierunku.

Gmina Gruta wydała plakat o tematyce narkomanii, którego autorami jest młodzież gimnazjalna z Gruty. Nawiązano również współpracę z Grudziądzkim Stowarzyszeniem „Pomoc uzależnionym”, które poprowadziło szereg zajęć warsztatowych z najstarszą młodzieżą pt. „Narkotykom NIE”, „Prawdy i mity na temat pigułki gwałtu”, rozdano również materiały informacyjne. Ponadto młodzież I kl. gimnazjum spotkała się z przedstawicielem Policji z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji w Grudziądzu, spotkanie dotyczyło tematu odpowiedzialności karnej nieletnich, również w zakresie używania środków psychoaktywnych. Dla dzieci szkół podstawowych prowadzone są zajęcia „Spójrz inaczej”. W Zespole Szkół opracowany jest Szkolny Program Profilaktyki, na podstawie jego założeń na lekcjach wychowawczych omawiane są tematy związane z używaniem środków psychoaktywnych. Jako narzędzie diagnozy pomocne przy planowaniu programu działań profilaktycznych przeprowadzana jest ankieta dotycząca dostępności, kontaktu i używania środków uzależniających. Jeden z celów gminnego programu, szczególnie w sferze ochrony dziecka i rodziny przez przemocą realizuje psycholog dziecięcy (jest również pedagogiem i socjoterapeutą), który przyjmował małych pacjentów z rodzinami dwa razy w miesiącu. Odbyły się 47 konsultacje psychologiczne, w których zazwyczaj uczestniczyli rodzice z dziećmi, 3 przypadki objęte zostały systematyczną opieką psychologiczną. Konsultacje psychologiczne odbywały się 2 raz w miesiącu w godz. 16.30 – 18.30 w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Grucie. W wyniku badań około skierowano kilkoro dzieci do dalszej opieki psychologicznej w ramach działania Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Grudziądzu (pogłębiona diagnoza, badanie psychologiczne, oddziaływania wspierające, opiniowanie) oraz do psychiatry głównie przypadki z ADHD. Pomoc psychologiczna związana była głównie z przeprowadzeniem wstępnej diagnozy zgłaszanych problemów, udzieleniem rodzicom porady, ustaleniem ewentualnych dalszych form pomocy dziecku. Zgłaszano głównie trudności w zakresie: problemów wychowawczych, rozwojowych, emocjonalnych, zaburzeń zachowania, problemów z kontaktami rówieśniczymi, trudności edukacyjnych. Ze sprawozdania wynika, że zwiększona ilość godzin, które zaplanowano w programie na 2009 jest obecnie satysfakcjonująca, jednak w związku z wieloma problemami logopedycznymi u dzieci w

wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym sygnalizuje potrzebę zatrudnienia logopedy. Na terenie gminy funkcjonuje świetlica opiekuńczo - wychowawcza w Grucie, która spełnia zakładane cele profilaktyczne, uczęszczało do niej 27 dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Z roku na rok wzrasta zapotrzebowanie na tego typu działania, ponieważ coraz więcej dzieci jest kierowanych przez pracowników socjalnych do odbywania zajęć świetlicowych, również sami rodzice wnioskują o przyjęcie dzieci do placówki.

Podsumowując - większość zakładanych działań Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy rodzinie na rok 2009 została zrealizowana. W wielu przypadkach brak jest jednak mierzalnych wskaźników osiągniętych celów, czyli rezultatów oddziaływań wszystkich instytucji zaangażowanych w realizację Programu. Jednym z dużych sukcesów w dziedzinie problemów alkoholowych jest zwiększająca się liczba osób w grupie trzeźwych alkoholików „Ocalenie”. Oprócz spotkań organizowane są wyjazdy na spotkania w trzeźwości. W sierpniu br. 18 osób wyjechało na takie spotkanie do Lichenia, a indywidualna 10 osobowa grupa pojechała również w sierpniu (miesiącu trzeźwości) do Częstochowy i do Rywałdu. Z danych GOPS w Grucie uzyskanych na podstawie wywiadów środowiskowych, wynika, że rozmiar spożywania alkoholu w rodzinach nie zmniejszył się, jednak znacznie zmniejszyły się skutki jego szkodliwości, głównie z powodu ścisłej współpracy między wszystkimi służbami zaangażowanymi w realizację programu i zdecydowanych kroków, jakie podejmują wobec nadużywających alkoholu. Szeroka oferta terapeutyczna pozwoliła uświadomić wielu rodzinom i osobom, że w walce z chorobą trzeba pomagać i nie godzić się na życie w ciągłym stresie z nią związanym.

W gminie Gruta 32 punktów prowadzi sprzedaż napojów alkoholowych, w tym :

- 27 punktów - sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5%,
- 26 punkty - sprzedaż napojów alkoholowych do 18%,

- 16 punktów - sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18%,
- 5 punkty gastronomii ze sprzedażą napojów alkoholowych.

II. Przeciwdziałanie problemom alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie

1. Cele programu

Głównym celem programu jest z jednej strony zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych i narkomanii oraz skali zjawiska przemocy w rodzinie, a z drugiej zapobieganie powstawaniu nowych patologii, poprzez propagowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień, kształtowanie postaw odpowiedzialności za zdrowie własne i innych oraz tworzenie warunków zewnętrznych do wychowywania dla zdrowia, promowanie wartości rodzinnych, edukację dzieci, młodzieży i dorosłych.

1.1 Cele szczegółowe :

- podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków i możliwości zapobiegania zjawisku uzależnień,
- opóźnienie wieku inicjacji spożycia alkoholu, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych,
- podniesienie poziomu wiedzy kierowców o zgubnym wpływie alkoholu na zmysł spostrzegania oraz o konsekwencjach prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwym
- zmniejszenie rozmiaru problemów związanych z nadużywaniem alkoholu,
- zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w zapobieganie używaniu środków, psychoaktywnych – narkotyków,
- zachęcanie do zdrowego stylu życia społeczności lokalnej poprzez organizowanie różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego,
- rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, poprzez podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa

odwykowego,

- zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zapobieganie rozwojowi uzależnień,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,
- zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom małoletnim oraz spożywania go w miejscach niedozwolonych przez dorosłych.

2. Główne zadania i kierunki działań

Nowoczesne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wymagają wielokierunkowych działań. W prezentowanym programie oddziaływania ukierunkowane są na diagnozę, profilaktykę i terapię. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Zdaniem specjalistów, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego programu przeciwdziałania przemocy.

2.1 Zadania

- Podstawowym zadaniem, jakie realizować musi gmina jest nowoczesna i skuteczna profilaktyka, ukierunkowana na:
 - popularyzację wiedzy na temat uzależnień wśród mieszkańców gminy,

- realizację sprawdzonych w kraju programów profilaktycznych,
- objęcie opieką dzieci i młodzież z rodzin, gdzie występuje przemoc oraz problemy uzależnień,
- edukację specjalistów niezwiązanych bezpośrednio z profesjonalnym pomaganiem osobom dotkniętym problemem alkoholowym, narkomanii i zjawiskiem przemocy,
- działalność informacyjną, edukacyjną oraz szkoleniową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
- promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- udzielanie pomocy oraz wsparcia dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą,
- stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego, rozwijanie zainteresowań (głównie dzieci i młodzieży).

2.2 Kierunki działania

- Na bazie profilaktyki uzależnień od alkoholu i narkotyków prowadzona będzie działalność terapeutyczna ukierunkowana na pracę z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin. Ważnymi ogniwami działań terapeutycznych będzie:
 - udział w kampaniach ogólnopolskich,
 - realizacja programów profilaktycznych,
 - pogadanki dla rodziców, uczniów z policją i pedagogiem szkolnym,
 - artykuły w prasie lokalnej,
 - organizowanie czasu wolnego dzieciom - uczestnictwo obozach profilaktycznych,
 - zakup czasopism, broszur o uzależnieniach,
 - utworzenie podwalin dla ośrodków samopomocowych (Klub Abstynenta,

wspólnoty AA, Al. - Anon, Al. - Aten),

- współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Grudziądzu,
- kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnych dla osób dotkniętych problemem alkoholowym,
- prowadzenie świetlicy opiekuńczo – wychowawczej z programem profilaktycznym (organizacja wycieczek, spotkań okolicznościowych, realizacja programów profilaktycznych, dożywianie, doposażenie świetlicy),
- rozmowy motywujące do podjęcia terapii,
- kampania profilaktyczna skierowana do kierowców
- udział w szkoleniach dotyczących tematyki uzależnień,
- spektakle profilaktyczne w szkołach,
- współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi,
- systematyczne przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez dzielnicowych Policji w porozumieniu z GKRPA
- .
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:
 - motywowanie do podjęcia leczenia,
 - wskazywanie innych metod leczenia,
 - zawarcie kontraktów na realizację 6 spotkań terapeutycznych,
 - organizacja wyjazdów na spotkania w trzeźwości (Rywałd Królewski, Częstochowa, Licheń),

- motywowanie do udziału w grupach A/A,
- organizacja świadectw trzeźwości.
- Udzielanie pomocy oraz wsparcia dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez:
 - interwencję kryzysową,
 - pracę socjalną,
 - poradnictwo medyczne, pedagogiczne, prawne, socjalne,
 - telefon zaufania „Niebieska Linia”,
 - prowadzenie procedury Niebieska Karta,
- Ochrona ofiar przed dalszą przemocą w rodzinie poprzez:
 - udzielanie schronienia osobom dotkniętym przemocą, które są zmuszone do opuszczenia miejsca zamieszkania,
 - monitorowanie środowiska w ramach procedury Niebieskiej Karty,
 - odseparowanie sprawcy przemocy od ofiar,
 - składanie doniesień o przestępstwie do Prokuratury.

III. Zasoby umożliwiające realizację założonych celów Programu:

1. Na terenie gminy Gruta działają:

- Punkt konsultacyjny w Grucie: czynny jest w każdy czwartek od 17⁰⁰ – 19⁰⁰, zatrudnieni są dwaj instruktorzy terapii uzależnień,
- świetlica opiekuńczo -wychowawcza, która jest czynna codziennie od 11⁰⁰ do 15⁰⁰, zatrudniony jest wychowawca i opiekun, do świetlicy tej uczęszcza 27 dzieci z różnych środowisk,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej czynny w dni robocze od 7⁰⁰ do 15⁰⁰, zatrudnionych jest 5 pracowników,
- gminny telefon zaufania jest dostępny w każdy czwartek od 17⁰⁰ – 19⁰⁰ pod nr (056) 4683084,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grucie w skład, której wchodzi 6 osób przeszkolonych i na bieżąco doszkalających się, pochodzących z różnych środowisk,
- grupa wsparcia A/A OCALENIE: spotkania mają w każdy wtorek o godz. 18⁰⁰ w salce katechetycznej w Grucie,
- grupa wsparcia – spotkania w zależności od potrzeb, najczęściej w I wtorek miesiąca, w pomieszczeniu świetlicy opiekuńczo - wychowawczej w Grucie o godz. 17⁰⁰
- psycholog dziecięcy: porady 2 razy w miesiącu, każdy dyżur po 2 godziny.

2. Poza terenem gminy Gruta działają:

- Poradnia Odwykowa w Grudziądzu, czynna codziennie w godz. od 8⁰⁰ 20⁰⁰,
- Ośrodek Profilaktyki Uzależnień dla dzieci i młodzieży uzależnionych od narkotyków w Grudziądzu, ul. Mikołaja z Ryńska czynny w poniedziałek od 13⁰⁰ – 21⁰⁰ nr telefonu (056) 4622263,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej z Izbą Wyrzeźwień w Grudziądzu w ramach którego działają:
 - Hostel dla ofiar przemocy w rodzinie w Grudziądzu,
 - Schronisko dla bezdomnych kobiet w Grudziądzu,
 - Izba Wyrzeźwień w Grudziądzu,
- Sąd Rejonowy w Grudziądzu Wydział Rodzinny i Nieletnich.
- Prokuratura Rejonowa w Grudziądzu.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu

IV. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna komisja została powołana na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy przez Wójta Gminy Gruta. W jej skład wchodzi min: przedstawiciel policji, dwóch terapeutów uzależnień, Kierownik GOPS w Grucie, pedagog szkolny oraz przeszkolony przedstawiciel Urzędu Gminy, są to więc osoby o różnych uzupełniających się kompetencjach oraz przedstawiciele służb z terenu gminy. Szczególnym zadaniem Komisji jest podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu (art. 25 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)

W tym zakresie Komisja podejmuje działania:

- wezwanie do stawienia się wskazanej osoby i podjęcie rozmowy mającej na celu zmotywowania do leczenia,
- w przypadku postawienia wstępnej diagnozy o uzależnieniu i braku motywacji do podjęcia leczenia lub też w przypadku niestawienia się mimo trzykrotnego wezwania – kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii, czy występuje u wezwanej osoby zespół zależności alkoholowej,
- opinia o uzależnieniu wydana przez biegłego oraz odpowiednie wnioski o zmotywowanie do podjęcia leczenia odwykowego przy odmowie osoby uzależnionej poddania się leczeniu, powodują przygotowanie i złożenie wniosku do sądu rodzinnego o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- taki sam wniosek do sądu składany jest w przypadku notorycznego niestawiania się na wezwania lub unikania badania biegłego przy współistniejących przesłankach występowania uzależnienia (np. wniosek poparty wywiadem).
- opinia biegłego o nadużywaniu alkoholu, ale bez cech uzależnienia obligować winna Komisję do przeprowadzania odpowiednich rozmów profilaktycznych lub zmotywowania osoby nadmiernie pijącej do kontaktu ze specjalistami.

Zadania Komisji określa szczegółowo ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, są to min.: opiniowanie zezwoleń na sprzedaż

alkoholu i inicjowanie działań zmierzających do realizacji celów przedmiotowego programu, kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych. Ponieważ niniejszy program nie ogranicza jedynie swych celów i działań do problemów nadużywania alkoholu ale również do problemów przemocy i używania substancji psychotycznych Gminna komisja ściśle współpracuje z gronem ekspertów, którzy mogą pomóc w doskonaleniu i wdrażaniu metod rozwiązywania w/w problemów. Grupa ta pełni funkcje doradczo-konsultacyjne, a tym samym zapewnia wsparcie dla realizatorów programu.

V. Wydatki związane z realizacją Programu:

Środki na finansowanie zadań określonych Programem pochodzą z opłat podmiotów gospodarczych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i przeznaczane są na:

- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia określonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- wynagrodzenie terapeutów pracujących w punktach konsultacyjnych,
- wynagrodzenie psychologa dziecięcego,
- utrzymanie świetlicy opiekuńczo – wychowawczej, w tym wynagrodzenie pracownika,
- funkcjonowanie „Niebieskiej Linii”,
- opłaty za pobyt ofiar przemocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- opłaty za zlecenie zadań związanych z prowadzeniem działalności terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków,
- wypoczynek letni dzieci, wyjazdy trzeźwościowe,
- udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych,

- szkolenia dotyczące uzależnień
- zakup broszur, plakatów i innych materiałów jako najedzie realizacji celów programu.

**Harmonogram realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w
Rodzinie na rok 2010.**

Lp	Zasadnicze działania	Realizator	Planowany czas
1.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Członkowie GKRPA	cały rok
2.	Wypoczynek letni dzieci	GKRPA / GOPS	lipiec, sierpień
3.	Działalność świetlicy	GOPS ,pracownicy świetlicy, GKRPA	cały rok
4.	Porady psychologiczne	Psycholog dziecięcy	cały rok
5.	Działalność Punktów Konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	Terapeuci uzależnień	cały rok
6.	Kampanie ogólnopolskie	GKRPA, Szkoły	cały rok
7.	Wykonanie broszur z narkomanii, udział w szkoleniach odnośnie narkomanii	GKRPA, nauczyciele pracownicy, socjalni, służba zdrowia	lutych, wrzesień
8.	Wyjazdy trzeźwościowe	Grupa zorganizowana	czerwiec , lipiec
9.	Szkolenia i konferencje o tematyce uzależnień	GKRPA	według potrzeb
10.	Działania profilaktyczne skierowane do kierowców	GKRPA, GOPS	Cały rok
11.	Organizacja imprez okolicznościowych	GOPS ,GKRPA , pracownicy świetlicy	marzec, maj, czerwiec, grudzień
12.	Przeprowadzanie konkursów o tematyce uzależnień	Przewodniczący GKRPA , szkoły	Kwiecień, październik
13.	Prowadzenie Grup Wsparcia	Terapeuci uzależnień	Cały rok

**Preliminarz realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w
Rodzinie na rok 2010**

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota
1.	Wynagrodzenie członków	GKRPA	8700
2.	Wypoczynek letni	GKRPA / GOPS	7000
3.	Wynagrodzenie 1 os. pracującej w świetlicy	Pracownicy świetlicy	34480
4.	Wynagrodzenie terapeutów	Terapeuci	5000
5.	Wynagrodzenie psychologa	Psycholog	6300
6.	Dożywanie dzieci w świetlicy	Świetlica socjoterapeutyczna	2520
7.	Kampanie ogólnopolskie,	GKRPA, Szkoły	700
8.	Wykonanie – zakup broszur plakatów jako narzędzia do realizacji celów kampanii skierowanej do kierowców	GKRPA, GOPS	800
9	Szkolenia odnośnie uzależnień	GKRPA	1 500
9.	Wyjazdy trzeźwościowe	Grupa zorganizowana	1500
10.	Środki czystości, materiały biurowe, wycieczka, imprezy okolicznościowe	świetlica, GOPS, GKRPA	3500
	RAZEM:		71000

